

Vi var et folk i forfall

forteller Gudbrand Lunde. Det kan klart bevises av statistikken: Ungdommen vår blev nemlig stadig større og sterkere: Rekruttene høide tiltok fra 170 cm i 1900 til 173,2 i 1937. Veksten av skolebarn i Oslo var enda større. Og det er ikke så langt, før folk fikk mer og bedre mat. Fra 1913 til 1927 øket arbeiderfamilier i Oslo sitt årsforbruk av: kjøtt fra 36 kg til 46, av nysilt mjølk fra 86 kg. til 158, av egg fra 4,8 kg til 11,5, av grønnsaker fra 9 kg til 21 og av frukt og bær fra 18 kg til 27. Og arbeidene i Bergen lå ikke etter de helliges. De øket sitt forbruk: av kjøtt fra 26 kg til 34, av nysilt mjølk fra 129 kg til 151, av egg fra 1,8 kg til 3,6, av grønnsaker fra 2,5 kg til 12,5, av frukt og bær fra 11 kg til 18.

Hvor kom det fra? Vi dyrket mer jord og dyrket den gamle bedre: Fra 1917 til 1939 fikk vi 60.000 nye gårder og fra 1929 til 1939 nydyrket vi 700.000 mål jord. Vi leverte mjølk til meieriene: i 1920 280 mil ke, i 1939 600 mil kg. Vi produserte 33% mer kjøtt, 66% mer fleisk, 133% mer egg i 1939 enn i 1917. Vi øket tallet på frukttreer med 50% fra 1929 til 1939. Og enda gikk arbeidstida i jordbruket ned: fra 10 1/4 time dagen i vårvinne 1915 til 3 1/2 time i 1939. Vi fisket mer fisk: 400 - 500 tusen tonn omkring 1920 og 1 million tonn de siste årene før den siste krigen. Og vi skaffet oss flere og større hus, ikke bare i byene, men også på landsbygda. I de herredene som boligutveilingen omfatter kom det til 8.000 nye hus med ialt 36.000 rom, slik at for hele landet tallet på hus med minst 3 rom kom op fra 30 % til 45 %. Vi skaffet oss flere og større skip, så vi i 1936 hadde 4,8 mil tonn, hvorav vel 3 mil motor. 23 % av skipene var under 5 år gamle, så vi hadde avslutt verdens mest moderne handelsflåte. Det var riktignok for "hindarmannen" bedde begynt å opplyse det norske folk om "sjøfartens betydning".

Og vi giftet oss og avlet barn: I 1939 var tallet på inngåtte ekteskap større enn noe gang på over 100 år, nemlig 26.000 mot 15.500 i 1913. Og fødselstallet var etter krigsårene fra 41.000 i 1926 til 47.000 i 1939. Og kampen mot sykdommer førte frem: dødeligheten av tuberkulose var under forrige verdenskrig 2,5 pr. 1000 i 1931 - 1935 var den bare 1,2 pr. 1000. I Finnmark sank den fra 4,4 til 2,0. Endog arbeidsløsheten øvte: i 1933 var den 35% i 1939 bare 18%.

"Prinz Eugen"

Vi har lenge vært i uvisshet om "Prinz Eugen"s skjebne etter kampen med de engelske bombefly. Det gikk tidlig rykter her i byen om at den var senket, men tyskerne påstod at skipet var kommet fram til tysk havn. "Patrioten" har satt neget inn på å få nøyaktig rede på det som hendte, og vi gir her et glennvidnes utsagn. "Prinz Eugen" og 3 destroyere blev senket etter bombeangrepet. Krysseren brakk over over på midten, og de 2 deler sank med en tids mellomrum utenfor kysten mellom Kristiansand og Lillesand. Dette britiske angrep viser oss tydelig kvaliteten av de engelske nyhetsendringer. Flygerne så ikke skipet synke og kunde derfor bare melde at det var skadet. Og selv om båten ikke er oppsvart siden hadde de ikke noe positivt bevis. Til "Prinz Eugens" skjebne kvytter seg en ny tysk skjendelsesdåd overfor norske sjømenn. Vi skriver om det i neste nummer.

Lokalt.

Misforstått lojalitet.

Rådmannsfullmektig [redacted] har etter eget initiativ funnet ut at kommunefunksjonærer ikke hadde juridisk krav på å få attorbåt det dyrtidstillegg som blev bevilget den i oktober ifjor. Han har også fått istand at funksjonærer som blir avsatt av n.s. fordi de fortsetter å være norske, ikke får tilbakebetalt pensjonsinnskuddet. Herr [redacted] viser ikke bare misforstått lojalitet, men han notarbeider det norske folk. Det er notert. Vi håper ikke at det er andre offentlige tjenestemenn som viser lojalitet overfor n.s. myndighetene.

Den nye prisdirektør advokat [redacted] måtte ifjor slutte som disponent for Norske [redacted] på grunn av fyll.

Advokat [redacted] Tonstberg, som for et par år siden blev idømt en lengere fengselstraff for underslag og som blev fratatt sin bevilgning for 5 år, har etter utsonet straff meldt sig inn i n.s. og for kort tid siden fått en fremtredende stilling i Oslo kommune, hvor han i stillingens medfør forvalter store verdier. Slik er de folk n.s. ansetter.

Vi er blitt meddelt at de i forrige nr. omtalte gymnasiaster vikarierer for syke lærere og ikke for de fengslede. Det er kunn en grads forskjell. Ingen nordmann skal sålenge der finnes arresterte lærere søke læreryrket. Vi gjentar vår advarsel og gir en ukes frist.

10. juni blev komando-heisingen foretatt på den største nye de-
stroyer som er bygget for Norge i England. Vi kan i denne anledning
gratulere Stavangers befolkning med at det er en Stavangergutt som
blev komandør ombord.

Frontnytt fra 9 - 10 juni.

London Kl. 19.30.

Ostfronten: Tyskerne har begynt ny offensiv mot Leningrad. Mellom
Valday og Leningrad er det voldsomme kamper. Likeledes ved Ilimensjø-
en hvor russerne er gått til motangrep. På kalininfronten har russisk
kavaleri drept 600 tyskere. - Sebastopol slår fremdeles tilbake svære
tyske angrep. Tyskerne har store tap, i et avsnitt mistet de 2.500
mann på en dag. Det er voldsomme kamper med artilleri og tanks og
situasjonen blir betegnet som alvorlig.

Middelhavet: I Libya har de frie franske styrker ved Bir Harkim, støt-
tet av britiske mekaniserte styrker og indiske styrker, slått tilba-
ke det 11. angrep mot byen. De frie franske styrker har i løpet av 5
dager avslått 5 tilbud om å legge ned våpnene. - Britiske fly har i
de siste 14 dager ødelagt over 1000 vogner og skutt ned 47 tyske fly.
Britiske styrker er i full virksomhet bak de tyske linjer og forårsaker
store ødeleggelser.

Det fjerne Østen:

De japanske tap i slaget ved Midway viser seg å være større enn ann-
tatt. Nøiaktige oppgaver foreligger ikke ennå, men man regner med at
minst 16 krigsskip er senket eller skadet. Den japanske marinesjef
skrev tirsdag at man ikke alltid kan vinne, men må også kunne tåle et
tap. - Det foregår nå et sjøslag utenfor Alaska, men nærmere enkelt-
heter foreligger ennå ikke. - Britiske og amerikanske flyenheter er
kommet frem til Kina. - Japannerne gjør nå et fremstøt i indre Mongo-
lia for å prøve å avskjære de kinesiske forbindelseslinjer med Russland.

Vestfronten: Ruhrdistriktet ble tatt til tirsdag igjen angrepet av
en stor britisk flystyrke. Flyplasser og dokker i Frankrike, Holland
og Belgia ble også angrepet. 18 fly savnes etter alle nattens opera-
sjoner. - Det er nå livlig forsvarsvirksomhet langs franskekysten.
det blir bygget festninger og lagt ut miner.

Diverse: Den britiske og amerikanske krigsproduksjon vil nå bli plan-
lagt i fellesskap som om det gjalt produksjonen for ett land. Like-
ledes skal begge lands matvarer fordeles likt mellom dem.
Den polske statsminister sendte idag en protest hvor det bl. a. het:
"I Schlesia er det opprettet offentlige galger i 18 byer, og arbeide-
re og andre blir hengt daglig. Skolebarna må ta oppstilling og se på
hengningene. - I det vestlige Polen blir nå mannfolk tvangsutskrevet
til soldater. Voldsmennene må bli trukket til ansvar", sa statsmini-
steren tilslutt.

De norske myndigheter i London har behandlet spørsmålet om krigsska-
de hjemme i Norge. Foreløbig kan en si at krigsskade på bygg og løs-
øre vil bli tatt opp til behandling når de lovlige myndigheter kom-
mer hjem. Overgrep fra tyskerne eller quislingenes side på eiendom
eller løsøre, som brenning av eiendommer eller konfiskering, vil bli
behandlet som vanlig krigsskade.

Siden Hitlers siste tale om retferdighet er henrettelsene fordoblet
i Tyskland. - Siden Heydricks død er 239 tsjekkere henrettet. -
Den norske frihetssender meldte onsdag kveld at blandt de henrettede
tsjekkiske gisler er det 45 kvinner.

V.V.V.

Lokalt. Da det var forbudt å sende poteter fra de forskjellige di-
strikter, skulde ordføreren i [redacted] pr. bil sende 300 kg. poteter
til nazisten [redacted] i Haugesund. Til alt uhell var der kontroll, potet-
tesbilen blev stoppet og varen beslaglagt. Men da stadspolitiet blev
kjendt med at avsenderen var naziordføreren i [redacted] Og mottageren
nazisten [redacted] Haugesund, blev poteteslasten frigitt. - Nazistene
slapp å spise frostne poteter (sydrer), som endog måtte være godt
nokk for sykehusene.

Bring Patriotene videre. Vis forsiktighet overfor stråpete og ukjente
personer. Nevn aldri navner. Kontrollen er skjerpet.

V.V.V.